

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 5 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 174.

V Ljubljani, v torek 3. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Ljudski zbor v Budapeštu.

Ljudsko zborovanje, za katero se je v Budapeštu mnogo pripravljalo, vršilo se je dne 1. avgusta t. l. po unanju soditi mirno in redno. — Vlada je že skrbela za red in divji lov, v katerem je na tisoče izgrednikov se vlovilo, sta vplivala, da ni bilo posebnih nemirov. Spodletel je tudi poskus antisemitov, ki so hotli zborovanje po svoje zasukati. Blizo 6000 ljudi se je zbralo na vrtu bivšega strelišča, zastopano je bilo vse prebivalstvo glavnega mesta, vendar odlikovali so se posebno dijaki in mali obrtniki ter nižje ljudstvo.

Zborovanje se je začelo ob polu štirih. Dijaki zapoje „Kölsej-jevo himno“ in predsednik pripravljavnega odseka, poslanec Geza Polonyi pozdravi zbor in predstavi politiškega komisarja redarstvenega svetnika Majtheny-a, ki se vsede k govorniški mizi.

Predsednik pové, da je Hod-Mezövasarhelijeva neodvisna stranka poslala zastopnika, bere potem telegram mestne občine v Pak, ki pošlje zborovanju patriotično pozdravljenje. — Za predsednika se izvoli Polonyi, in v perovodja: Emil Abranyi in sotrudnik „Egyetertes-a“ Ladislav Scheffer.

Polonyi pripoveduje, kako odkritosrečno in veselo je narod pozdravil spravo z vladarjem. Večina je žrtvovala kar moč skupnim zadevam. Videti je bilo, da se zgublja antipatija (mrženje) do skupne armade. A dnevi maja so narođu do dobrega pokazali, pri čem da je! 24. maja je bil venčan grob tistega, ki se je bojeval zoper deželo. Ministerski predsednik se je zmotil, ko je rekel, da v najviših krogih ne odobravajo tega čina.

Poveljnik vojne na Ogerskem, Edelsheim-Gyulay, je bil vpokojen, in general Jansky povikšan. S tem je bil ponižan ves ogerski narod, in narodno čuvstvo močno vžaljeno. V takem času, ko je narod zatiran, moramo, gledé na posvečeno osebo kralja, odkritosrečno, kakor se Ogrom spodobi, glas povzdigniti, da se nihče nima vriniti med kralja in narod. Tisti, ki pravijo, da ljudski zbor ni kompetenten za tako izjavo, ne poznajo demokratskega značaja naše vstave in važnost svobodnega ljudskega zborovanja. Govornik upa, da ne bode sovražstvo ali zavist motila složnosti in patrijotičnega čina, ki ga stvarja današnji zbor.

Za tem je govoril baron Ivor Kaas. On ne pozná drugega prava, kakor tistega, ki je v ljudskih zborih. Za izgled so mu Atene in rimsko ljudstvo, zbrano na trgu (forum). Kedar pride kralj, skličejo ljudstvo na ulice, in ako smemo „eljen“ klicati, smemo tudi imeti ljudske zборе. Venčanje kraljevo je bilo javno. V vojski se obrača kralj na „svoje narode“, katerih je več milijonov. Ogersko ljudstvo želi, da bi vojna ne bila več država v državi, in da bi rodoljubje v vojni ne šteló se več v pregreho. Govornik prebere potem resolucijo, kakor jo je navsveoval odsek, to resolucijo, pravi, sme podpisati najzvestejši pristaš vlade pa tudi ud najskrajnejše levice. Glasi se resolucija: Ljudski zbor, sklican v Edelsheim-Janskyjevi zadevi, sklène:

1. Naznaila najviših odločilnih krogov, razglašena v najnovejših časih v zadevah skupne vojne, so čast ogerskega naroda in njega vstavne pravice globoko razžalile in ljudski zbor protestuje zoper te ukrepe in razglase.

2. Ogerski narod brani svojega venčanega kralja v podedovani zvestobi in s požrtvovalnostjo v

stoletjih skušeno, a da bode mogel ogerski narod v armadi, katero vzdržuje z velikimi žrtvami, imeti poroštva svoji časti, ustavi in prihodnosti, da se ohrani med vojaštvom in meščanstvom sporazumljenje in da bode mogel ogerski narod zastaviti svoje pravno in gmotno moč v varstvo drugih dežel Njih Veličanstva — zaradi tega je želeli in je potrebno, da se državopravna samostalnost naše domovine in zgodovinska slavnoznana čast ogerskega kralja tudi v armadi prizná in po stalnih navodih veljavna postane.

Potem nastopi Karol Eötvös, živo pozdravljen, in opomni najprej, da je pred 8 leti tukaj govoril za resolucijo, ki je zadevala politiko v Bosni. Sedanja prilika je pa veliko važnejša, ker tukaj gré za čast domovine. Dejanje tega generala kaže, da se merodajavni krogi prav nič ne ozirajo na želje in zahteve ljudstva. Eötvös je potem govoril tako, kakor da bi ne poznal niti Avstrije, niti cesarja, marveč le ogerskega kralja in po njegovih mislih menda Avstrija ni za družega, kakor da brani in varuje Ogersko.

Kar je dalje govoril o vzgoji armade, o nji poklicu, ni da bi tukaj razpravljali. Generala Janskega je imenoval le kazalec na uri. — Govoril je potem o nabiranju za spomin Radetzkega in se jezil nad odlokom honved-ministra. Najbujje, pravi govornik, ga je zadela motivacija (podkrepljenje), da je Radetzky zmagoval z ogerskimi polki, naj se raje spomin postavi polkom, s katerih pomočjo je Radetzky zmagal. Meščanstvo in vojna morata biti jedne misli, kar se tiče rodoljubja.

Namen, ktereга imajo nekteri z armado, se ne bo dosegel, ko minejo tri leta, vojak postane zopet meščan. Govornik priporoča resolucijo, rekoč, kedar bomo imeli svojo armado, takrat se ne bode treba ozirati na take male generale.

Predsednik Polonyi prebere potem telegrame in pozdravila več občin in dijaških korporacij. Oton Herman pravi, da je raztrgano zagrinjalo, katero je zagrnilo l. 1867. žalostno preteklost, in Janski, vzgojen v vojašnici, je uničil vse, kar so si politiki osvojevali in stvarili.

Govori še enkrat Eötvös ter pravi: Ogrri se bojujejo za svobodo vseh dežel. Govori še mnogo zoper stoječe vojske. Tukaj, pravi govornik, ne delamo strankarske politike, marveč ogersko-narodno politiko, proti Dunaji obrunjeni kličemo: do sim-le, a ne dalje. — Resolucija se sprejme enoglasno in sklène se, da naj jo Iranyi kakor peticijo predlaga državnemu zboru.

V sklepnem govoru priporoča predsednik navzočim, naj z dostojnim obnašanjem pokažejo, da je bilo tukaj zbrano prebivalstvo glavnega mesta, a ne sodrga ljudstva. (Toliko bolj žalostno, ako se omikano ljudstvo po bleščečih frazah dá navduševati, ter nima toliko bistrouma, da bi do dna videlo). Zborovanje se je končalo ob šestih in red je vladal skoz in skoz. — Množica je pozdravljala Eötvös-a, spremljala ga z živahnim odobrovanjem, dokler se ni odpeljal. Kde pa je ta Eötvös? To je tisti odvetnik, ki je tako ginljivo in vestno (?) zagovarjal jude v Tisla-Eslarski zadevi; antisemitje so ga hotli odkloniti od govorjenja, a množica ga je burno pozdravljala in hvalila.

Tak je tak, slavni govornik!

Židje!

Nekteri so naši Galiciji nevoščljivi, da je v novejšem času ona največo samoupravo dosegla; vendar jej tega zavidati ne smemo, ker se ta velika dežela pri vsem tem le svojemu propadu bliža. Pod krinko novodobne svobode sicer od ene strani prav lepo napreduje, pa ne tamošnje poljsko-rusinsko ljudstvo, marveč tamošnje mnogobrojno židovstvo, katero Slovanom njih gostoljubnost s tem plačuje, da se proti njim tako obnaša, kakor v basni nehvaležni jež proti gostoljubni lesici, češ, ako ti ni prav, se pa kam drugam preseli!

Tretjina tamošnjega veleposestva je že zdaj židovska lastnina, a druga tretjina jim je tolikanj zadolžena, da bode prav v kratkem času tudi židovska postala. Neki židovsk list se je hvalil, da je 80% zemlje židovske. Kako to hitro raste, je iz tega le razvidno: Leta 1876 bilo je v deželnih bukvah 324 židovskih veleposestnikov vključenih, do 1. sept. 1877 pa je njih število že do 384, toraj za 60 poskočilo. — Še hitreje pa gredó meščani in kmetje v nenasitljivo židovsko žrelo, kajti veliki židovski kapital skrbi, da je trgovina in obrtnija skoraj izključljivo le v židovskih rokah. Tudi v Lvovu so vse glavne hiše židovska last. Ako se namreč število kristijanov v teku časa za kakih 12% pomnoži, pomnožé se židje v tem času že za 25 do 28%. Vsled tega imajo v Galiciji že v 45. mestnih zborih večino, v 10. so židje župani.

Eksekutivne prodaje posestev se v Galiciji strahovito množé. Tako jih je bilo na pr. l. 1867 164, l. 1873 614, l. 1875 1326, l. 1877 2139.

Ker je od teh javnih prodaj do 80% židovskih, zračunalo se je, da, če pojde tako naprej, bo v 13. letih vsa obširna Galicija židovska lastnina, v kateri bodo poprejšnji lastniki, Poljaki in Rusini, ostali le še kot hlapci in najemniki svojih novih židovskih gospodarjev. Kot taki bodo morali še bolj ko doslé delati v potu svojega obraza, toda ne več za-se in za svoje otroke, marveč kot sužnji le za svoje židovske krvosese.

Enako žalostna prihodnost pa čaka tudi daljne Bukovince, uboge Slovake in Hrvate, pa tudi ponosne Ogre; kajti tudi med Ogrri se Semiti zlasti v novejšem času strahovito širijo ter Madjare tako fino molzejo, da se v marsikterem okraji le še kak žid lepo in bogato oblečen najde, in da so že cele tamošnje pokrajine ali do grla židom zadolžene ali pa že popolnoma njih lastina. Ena tretjina Ogerske je gotovo že zdaj v židovskih rokah, ostala velika posestva imajo pa skoraj izključljivo le židje v najemu, vsled česar so tudi že na poti v nenasitljivo židovsko žrelo.

Kar se lepe česke in moravske dežele tiče, je tudi v enakih nemilih okoliščinah. Zlasti v okrajih z nemškim prebivalstvom se židovstvo strahovito razširja, kajti židje so posebno spretni v zasramovanju in zaničevanju katoliške cerkve, kar fanatičnim Nemcem tembolj ugaja, ker katoliško duhovščino kot glavni steber Slovanstva še posebno sovražijo ter se od zvitih židov kar molcé celó ob svoje premoženje pripraviti dajo, da le isto v nemško-liberalne, ne pa v slovansko-klerikalne roke preide. Vsled tega postale so mnoge nemške pokrajine kraljevine česke pravi raj za vsakojako židovsko prebivalstvo. In kaj je nasledek tega?

V Iglavu na pr. bilo je pred nekimi leti še čez 400 bogatih suknarskih mojstrov, a danes jih je komaj še 10, vse drugo je obožalo, se izselilo ali pomrlo, a nekdanjih bogatašev otroci so zdaj ubogi posli ali berači. Temu nasproti so se židje v Iglavu tolikanj povzdignili, da sedé že trije mogočno v mestnem zboru, 12 pa jih učiteljuje. V tamošnji gimnaziji je zraven 215 kristijanov 116 židovskih dijakov, v realki pa število židov še bolj prevaguje, in še čedalje bolj narašča, dočim se število kristijanov krči. Sploh znajo židje tam kakor drugod vse najlepše in vse najboljše pod-se spraviti. V Karlovih Varih na pr. ni smel pred l. 1848 noben žid prenočiti in danes je izmed tamošnjih 900 hiš že 105 najlepših v židovskih rokah, kakor tudi vsa trgovina. Da, gotovo polovico tistega denarja, kterega bogataši tam pusté, v židovske žepe pade.

Iz enakega vzroka, kakor pri čeških Nemcih so Semiti tudi našim štajarskim in koroškim Nemcem priljubljeni in tolikanj prevzetni, da so na pr. v Gradci navadno vdeležbo mestnega odbora pri slovesni procesiji sv. Rešujega Telesa za sramotno proglasili.

S tem so gotovo vrhunec svoje grde nesramnosti dosegli. Posebno bogati in ošabni so Abrahamovi potomci tudi v Berolinu, kjer je 42% najlepših hiš že v njih lasti. V eni najlepši in glavni ulici Berolina, v tako imenovanej „Thiergartenstrasse“ je tam le še edino ena kristijanska hiša.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. avgusta.

Notranje dežele.

„Manchester Guardian“ pravi, da je Balkanski poluotok od sedaj nadalje za to tukaj, da se bo Avstrija do egejskega morja po njem razprostrla in če ne bo drugače, celó do Bospora. No, tej trditvi se pač že na prvi pogled vidi, da je le zaradi tega pisana, da Ruse draži, kajti to Avstriji vendar svoj živ dan ne bo na misel hodilo, da bi do Bospora tiščala. Na to odgovarja „P. Lloyd“ tako, da Avstriji ondi ne gré za pridobitev zemlje ali novih dežel, temveč za to, da se ondašnje države na podlagi sklenjenih pogodb krepko vsaka po svoje razvijajo in pa da se ob enem Turčiji pravica varuje. V tem oziru se Avstrija v teku poslednjih let ni prav nič oddaljila od svojega programa, če tudi so bili poslednji dnevi ondi jako viharni. Še danes lahko rečemo, pravi „P. L.“, da naši državniki na kak potisek do Soluna prav tako malo mislijo, kakor kedaj poprej. Mogoče — in zadosti slabo za nas, če se je poslednja misel v resnici opustila.

O ruskem privoljenju za priklop Bosne in Hercegovine k Avstriji piše se iz uradne strani sledeče: „Če tudi so se od uradne strani gledé popotovanja nadvojvode Karola Ludvika na Rusko nedvomljivi migljaji dali, po kaj da je gospod tjakaj šel, vendar kljubu temu prav znaten del časnika iz tega potovanja razne kombinacije dela, ki so vseskozi pretirane. Mi bi se ne pečali z njimi, če bi danes ne bila dva ogerska časnika v tem oziru vseh družih prekosila. Oba kar naravnost trdita, da nadvojvoda Karol Ludvik ni šel prav po nič družega tjakaj, kakor za Bosno in Hercegovino „glihat“. Priklop se bo pa že v bodoči jeseni napravil, naj se na Petrovem Dvoru pogodé ali ne. Pozvedovali smo na merodajnem mestu in na podladi tega, kar smo iz jako izbornega vira zvedeli, lahko rečemo, da so vse take kombinacije izmišljene. Listi, ki so si jih izmislili, so listi ogerske skrajne levice, ki že dolgo časa nimajo družega dela, kakor narod hujskati in ga na razcep skupne vojske pripravljati. Sedaj že vsak lahko vé, pri čem da je.“ Tako piše uradni „Prager Abendblatt“. Koliko da je na tem „dementi“ resnice, koliko pa peska, se ne dá določiti. Bodočnost bo pokazala. Mi za svojo osebo v „dementi“ nimamo nobene vere več, ker jih le predobro poznamo.

Dva dni je tega, kar nam je prinesel brzojav novico, da se je Tisza povrnil v Budapešt, in kar završevalo je posebno po madjarskih listih legijon kombinacij, kaj bo mož sklenil! Na vesti ima dva generala, kterima je bila njegova politika povod, in sicer enemu, da je povišan (Janski), drugemu pa je prinesla „plavo polo“, vpokojenje (Edelsheim). Opozicija ga bo zaradi tega hudo prijemala in gledé tega piše „Pester Lloyd“, da se bo Tisza že v parlamentu odrezal. Ondi, kjer ga bo lahko vsak slišal, kdor ga bo hotel, opravičil bo svojo politiko. Kolikor „P. L.“ sodi, obe te dve vojaški spremembi niste prav nič v zvezi s Tiszom in njegovo politiko! (To naj „P. L.“ veruje, kdor hoče!) In pa tudi obstoječe postave se niso nič žalile. Ne dá se pa tajiti, da so vso to reč na jako nesrečen način za-

dušiti in poravnati skušali, kajti ta način se je vpiral temeljnimi postavami državne previdnosti — ker se ravno ni vjemal z njimi, ako vlada ni hotla napraviti provokacije proti madjarskemu čutstvu in več nego stokrat javljanemu domoljubju. Vse to zahteva pa zadostenja in Tisza bode moral žaljenemu madjarstvu zadostenja preskrbeti, naj ga vzame, kteremu drago. Nekteri mislijo, da ga bo napravil s tem, da se bo na Dunaji vojni minister drugemu s poti umaknil.

Vnanje države.

Potovanje nadvojvode Karola Ludvika na ruski cesarski dvor je častnikarjem prava slast! Hencajte, kako se dá prav to vprašanje od vseh strani obdelavati, ter politično vreme iz njega prerokovati. Več ali manj se si pa listi vendar-le v tem edini, da je potovanje imenitne politične važnosti, ker je najsijajnejši dokaz, da dobro sporazumljenje med Avstrijo in Rusijo ni še skrbano. Drugi pa zopet trdijo, da je šel Karol Ludvik prav zaradi tega na Rusko, ker se je dobro sporazumljenje med obema državama v poslednjem času jelo nekaj krhati. Bosna in Hercegovina ga je pa skrhalo. Rus je menda odločno proti temu, da bi si Avstrija omenjeni deželi prisvojila. Ker je pa Avstrija na vsak način pri volji, Bosno in Hercegovino obdržati, šel je Karol Ludvik na Rusko posredovat, če se bo dalo to brez prelivanja krvi izvršiti. Angleži pravijo, da ne, kajti prepričani so, da se bodo prej ali kasneje z Rusi prav hudo stepili za vrhovno gospodstvo v Aziji. Preden se bo pa to zgidilo, zgrabila bo Rusija še poprej Avstrijo. Tudi med ruskimi častniki in v višjih vojnih krogih razširjena je misel, da do vojske med Avstrijo in Rusijo ni več daleč. Da se še nismo zgrabili, pravi knez Dondukov-Korzakov, je le stari Giers vzrok. Ko bi tega ne bilo, bi se bili ruski kozaki že zdavnej po Dunajskem praterji sprehajali. No, no, kar tako o kratkem tudi ne pojde. Iz Ruskega na Dunaj je že nekaj pota in to precej runjavega. Če res do tega pride, kar nikakor ni nemogoče, potem se bo pokazalo, koliko je vredna Bismarkova prijaznost. Potrebovali jo bomo, to je resnično in ruski generali že sedaj trdijo, da se posamič kakor tudi združenih ne bojé ne Avstrije in ne Nemčije. Nekoliko se bo že zastor dvignil, kedar se nadvojvoda iz Petrovega dvora povrne. Naši časniki bodo sicer molčali, ali iz ruskih se bo že marsikaj zvedelo. Mislimo pa tudi za trdno, da so vse to le ruske časniške race; dobiček take vojske je za Rusijo premajhen in še ta negotov; po mirnem porazumljenju bi se dal pa tudi doseči.

O najposlednjem črnogorsko-turškem boju ob reki Tari, o kterem smo nedavno pisali, prihajajo čedalje zanimiveje reči na svitlo. Črnogorci so namreč tri Turke vjeli, ki so bili vodje in tisti so pred vojaško izpraševalno komisijo prav zanimive reči na dan spravili. Če so tiste izpovedi resnične, provzočitelj tem rabukam ni nihče drugi, kakor sultanov telesni stražnik Ali Kajavie, ki je nalašč iz Carigrada tjakaj prišel in je hotel Črnogorem po postavi priznane okraje zopet vzeti in Turkom dati. Pravi, da mu ni všeč taka razdelitev, kakoršna je sedaj med Črnogoro in Turčijo. Zato je jel sosednje Turke nagovarjati, da naj planejo nad Črnogorce ter naj jim zopet s silo vzamejo, kar jim je komisija priznala. Turška gosposka je za vse to vedela, pa se niti zmenila ni, temveč je prav mirno križem rok gledala, kako da se roparji pripravljajo na boj. Napad se je tako rekoč izvršil s turškimi sporazumljenjem in prav zaradi tega je neumljiva nesramnost turškega sultana, s katero je Skandarskemu Valiju ukazal, da naj dotične zločince poišče in oostro kaznuje. Kako le more kaznovati ljudi, ktere je sam nahujskal? Ob enem je pa še zahteval, da naj tudi Črnogora tako postopa, na kar so mu jo pa iz Črnogore prav dobro pod nos dali, da napada niso Črnogorci provzočili, toraj tudi nikogar ni, da bi ga kaznovati mogli. Pri vseh teh komedijah sta pa sultan in Nikola še vedno prijatelja ter drug družega z redovi obsipata. Mogoče bi sicer bilo, da bi sultan za to ne bil vedel ter bi se bil predrznil njegov stražnik reč osnovati, a kako pa se zamorejo izgovarjati turške gosposke, ker se je vse to pred njih očmi godilo?

Za zapadno Prusijo in Poznanjsko se je sestavila komisija, ki bo imela svoj sedež v Poznu ter se bo pečala z naselovanjem Nemcev po ondašnjih slovanskih pokrajinah. Na čelu so ji: vrhovni predsednik grof Zedlitz-Trützschler na Poznanjskem kot načelnik, dalje vrhovni predsednik Ernsthausen v Danzigu za namestnika, prednik generalne komisije Beutner v Brombergu in še več drugih gospodov, kterih vsak bo imel svoje okrožje in svoje področje. Prva naloga tej komisiji bo, da za znanih 100 milijonov mark nakupi slovanskih grajščin in gruntov, na ktere bo potem svoje Nemce naseljevala in bo tako s pomočjo kmetijstva po sili skušala doseči, kar v šoli ni mogla. Dotična potava še celó velevala, da se taki grunti, ki jih bo ta komisija nakupila, izključljivo le Nemcem oddajajo. Kje je toraj v blaženi Nemčiji enakost vseh državljanov pred postavo? Slovane stiskajo, kjer jih morejo, in to imenujejo enakost! Nekaj sličnega so pred več stoletji Angleži na Irskem poskušali, kjer so hoteli Celte kar s korenem vred zatreti. Toda kolikor so si tudi prizadevali, ni šlo, pa ni šlo. Posestvo so jim sicer pobrali, narodnost jim pa le niso mogli vzeti. In

tudi Prusija je pred nekako 30 leti tako poskušala. Takrat ji je spodletelo; menda tudi sedaj ne bode njeno drevje v nebesa rasti! Vsaka sila do vremena! Ko bi Poljaki ne imeli tako strapenega sovraštva do Rusov, bi si pač Bismark ne upal toliko, tako pa — saj veste, kako je!

Izvirni dopisi.

Studnice, 2. avgusta. Zlata maša, ktero je danes tukaj naš tolikoletni visokoč. g. župnik Ježe Altmana obhajal, privabila je v našo dolinico Njih ekscelencio mil. knezo-škofa Lavantinskega Jakoba Maks. in 29. čč. gg. duhovnikov iz 11 dekanij. Da se je vernega ljudstva vse trlo, ni treba omenjati. Prikrivati se pa ne morejo zasluge, ktere so si nabrale za povikšanje tega izvanrednega praznika tukajšne čč. nune Magdaleke pod vodstvom njihovega duh. očeta preč. g. Adolfa Hytreka. Da se je Studeniški trg čez vse praznično napravil, razume se samo ob sebi, ker so se prebivalci njegovi prekosili v poklojenih čarilih. Došla je tudi lepa vrsta častik po telegrafni žici in po pismenem potu. — Bog ohrani preč. g. zlatomašnika še mnoga leta!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

III. drugi dopisi:

1. Dopis c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu z naznanilom gledé selsko-vozne pošte Tržič-Kranj.

2. Dopis c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu gledé premembe voznega reda selsko-vozne pošte Železniki-Skofja Loka.

3. Dopis c. kr. priv. južno-železniške družbe o ponovitvi prednostij za vožnjo zmlatih reči na Dunaj-Matzleinsdorf do konca decembra 1886.

4. Dopis c. kr. glavnega ravnateljstva avstr. državnih železnic z naznanilom o razpravah gledé kupčije s premogom iz Gorenje Šlezije v Italijo.

5. Dopis bukovinske trgovinske in obrtne zbornice gledé v Črnicah od 5. do 20. septembra (oziroma do 5. oktobra) 1886 vršeči se razstavi kmetijskih in gozdarskih pridelkov in izdelkov, potem pridelkov iz vrtnarstva, sadjarstva in zeljenade, kakor tudi izdelkov domače obrtnije iz Bukovine, kmetijskih, gozdarskih strojev in orodja, obrtnih in umetnoobrtnih izdelkov.

6. Dopis c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko z naznanilom o inozemskih listih, da so koleku podvrženi.

7. Dopis Dunajske trgovinske zbornice, da prične pozvedna pisarna za import s 1. aprilom 1886 delovati.

8. Dopis avstr. oger. društva za eksport z naznanilom o ustanovitvi eksportnega vzornega založišča ter prošnja za podpiranje.

9. Dopis trgovinskega ravnateljstva c. kr. priv. južno-železniške družbe z naslednjo vsebino: Z ozirom na dopis o znižanji vozarine za dratene žreblje od Ljubljane do Budimpešta, Trsta, Reke, Gorice in Siseka imamo čast poročati, da smo se s tem vprašanjem temeljito bavili.

Pred vsem omenjamo, da smo ob svojem času z okrožnico št. 1025 z dne 19. januarja t. l. za nektore reči železne industrije dovoljeni jednotni stavek 0.24 kr. v notah za 100 kg. et km., plus 4 kr. kolekovine pr. 100 kg. na daljni preklic najdalje do konca decembra 1886 podaljšali ter to prednost v osrednjem listu št. 150 z dne 29. dec. l. l. pod tek. št. 3452/947 objavili in da se na 250 km. spadajoči popolni vozarinski stavek tako dolgo na manjše oddaljene zaračunja, dokler ne postanejo normalni tarifi cenejši. Ta prednost se na splošno uporablja pri kartovanju.

Vsled tega spadajo n. pr. za dratene žreblje od Ljubljane v Gorico 64 kr. not mestu normalnih 70 kr., v notah za 100 kg., vštveši manipul. pristojbino; v Sisek 64.7 kr. v notah mestu normalnih 80.8 kr. v notah za 100 kg., vštveši manipul. pristojbino in davek.

Dalje se pokaže znižani tarif od Ljubljane v Budimpešt j. k. na 119 kr. v notah proti normalnim 130.2 kr. v notah za 100 kg., vštveši manipul. pristojbino in davek.

Tovarne dratenih žrebljev uživajo toraj v teh slednjih relacijah že primerno prednost.

Dalje opozarjamo, da smo v osrednjem listu št. 17 z dne 11. febr. l. l. pod tek. št. 562/103 in 563/104 za nekatere vrste železa in jekla pri plačevanju vozarine za vsaj 10 ton pri vporabljenih štirikolesnih voz od Ljubljane v Sisek z namenilom v Siekovec in dalje 41 kr. v notah pr. 100 kg., odštevši kolekovino, vštrevši davek, v Budimpešt j. k. 94:2 kr. v notah za 100 kg., vštrevši manipul. pristojbino in davek; Kelenfeld 95:2 kr. v notah za 100 kg. vštrevši manipul. pristojbino in davek pod gotovimi pogoji že objavili.

Kar se tiče opombe, da od Bruka v Budimpešt veljajo znižani tarifi, moramo omeniti, da je vozninski stavek samo pri posamičnih pošiljkih nekoliko nižji, kot oni od Ljubljane, da so se pa vozninski stavki od Bruka morali z ozirom na konkurenčne razmere dovoliti, katerih pri Ljubljani ni.

Od Ljubljane v Trst in Reko nismo v stanju znižati obstoječega stavka od 48 kr. v notah pr. 100 kg.

Iz tega naj se blagovoljno razvidi, da smo dali potrebne koncesije za podporo kranjske železne industrije.

10. Dopisi c. kr. deželne sodnije o:

- o vpisu firme Medica et Križaj v Št. Petru na Krasu, potem Kordin et Schmidt v Ljubljani;
- o izbrisu firme Jožef Wertheimer v Podgradu;
- o vpisani spremembi pri firmi Karol C. Holzer v Ljubljani, Janez Janesch v Ljubljani in Ljubljanski akcijski družbi za plinovo razsvetljavo;
- o otvorjenju konkurza o premoženju K. Golloba et comp. na Vrhniki, Jožefa Puša v Ljubljani in Adalberta Kassiga v Ljubljani.

11. Dopisi c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem o:

- vpisu firme Franc Ksaver Aumannov sin na Krškem;
- izbrisu firme Franc Ksaver Aumann na Krškem;
- vpisani spremembi pri registrovani zadrugi: „Pomožno društvo v Rudolfovem.“

12. Oklic društvenega načelnštva patrijotičnega deželnega pomočnega društva v Ljubljani z vabilom k pristopu.

IV. Rešitve zbornične pisarne:

1. Prošnja na c. kr. pošto in brzozjavno ravnateljstvo v Trstu zaradi spremene poštne zveze Kranj-Tržišč.

2. Predlog do c. kr. poštne in brzozjavne ravnateljstva v Trstu zaradi ustanovitve brzozjavne postaje v Starem trgu in Ložu.

3. Od občinskega predstojništva v Borovnici vložena prošnja zaradi spremembe voznega reda se je glavnemu ravnateljstvu c. kr. priv. južnoželezniške družbe s priporočilom predložila.

4. Naznanilo firm zaradi zalaganja s posteljami c. kr. oddelni intendanciji v Gradcu.

5. Poročilo vojaško-statističnih podatkov c. kr. oddelku intendanciji v Gradcu.

6. Od Trbovlske premogokopne družbe na Dunaji kot posestnice premogokopa v Zagorji na Kranjskem vložena prošnja, naj se varuje štajarska in kranjska premogova industrija proti konkurenci inozemskega premoga z znižano vozarino in glede proti nameravani gorenje-šlezjski transportni kupčiji s premogom, predložila se je vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu in c. kr. glavnemu ravnateljstvu avstrijskih državnih železnic in sicer prvemu s prošnjo, naj se poganja za interese tega premogokopa, slednjemu pa s prošnjo, naj to zadevo c. kr. državnoželezniškemu svetu predloži v pregled in sklepanje.

7. Vloga c. kr. priv. tovarne barvilnega lesa na Fužinah s prošnjo, naj bi se odpravile neprilichnosti pri jadrnicah, katere se pri nalaganju in izkladanju v Trstu pokazujejo, predložila se je vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu s priporočilom.

8. Prošnja do glavnega ravnateljstva c. kr. priv. južnoželezniške družbe, naj bi se dovolil stavek za vozarino na 27 $\frac{1}{2}$ kr. pri km. za rezan les od v Kranjski ležečih postaj.

9. Prošnja do c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem, naj naznani podatke o nekaterih protokoliranih firmah in zadrugah, da se popravi tihuradni zapisnik firm, oziroma zadrug.

10. Prošnja do načelnštva registrovane zadruge na Dolenjskem, naj izpolni vprašalno polo glede raznih zadrug same tihočih se podatkov.

11. Rešilo se je nadalje:

- gledé mnogih prošenj za spregledanje spo-

sobnostnega dokaza oddalo se je mnenje na c. kr. deželno vlado;

- v zadrughih zadevah dala so se na vprašanja pojasnila;
- izdavalca so se potrdila o izviru rečij;
- štirikrat so se znamke opisale;
- cene za blago in za odpadke so se vojaškim oblastvom naznanjale, oziroma potrjevale;
- pričele so se predpoizvedbe gledé zaprosene ustanovitve poštnih in brzozjavnih uradov;
- pojasnila različne vsebine so se oddajala oblastvom, uradom, privatnim osebam in trgovskim zbornicam;
- ukazi, spisi, ponudbe in druga važna naznana so se v dnevnikih priobčevala.

12. V letu 1885 došlo je 1950 poslovnih spisov in od 1. januarja do 16. aprila l. 1886 pa 705.

(Dalje prih.)

Naše slovstvo.

(Konec.)

Stran 30 ima napačno konstrukcijo: „toda ti pogledi so jo mrzili“, mesto „so ji mrzili.“ Stran 32 ima slovniško novotarijo, katere pa med narodom vsaj po naših krajih nikjer ne slišiš: Hedvika je bila vsled gozdarjevih besed precej „zmočena“... zakaj ne „zmotena“ kakor govori narod v resnici. „Zmočen“ je „benässt“ n. pr. perilo, ki se suši, pa pride dež in ga „zmoči“, Hedvike pa ni dež vjel, pač pa so jo zbegale gozdarjeve besede; bila je toraj le zmotena. Na 33 strani je zopet cela kopica stavkov drug za drugim, katerim manjka glavne osebe, ter ne veš, pri čem da si. „Vstanite! reče naglo. (Kdo to reče?) Pustite me z Vašo snubitvijo; le sedaj ne — sedaj ne!“ Vstane ter odvrne (kdo vstane): „Ponujam ti sicer le priprosto, toda brezskrbno prihodnost ondi le v leseni hišici...“ Še le trinajst vrst kasneje izveš, da sta bila to Hedvika in gozdar. Toliko potrpežljivosti od čitatelja zahtevati je vendar od sile! Čisto nova je želja na 34 strani: „naj vrag grofa in starega strežaja pobere“. Saj niso hruške, jabolka in krompir! To se pobira, človek se pa „vzame“! Na strani 37 predočuje se nam jama, „porašena z gostim trnjevim grmom“, o katerem pa dobro vemo da je bilo „grmovje“. O tisti jami se ravno tam nekoliko spodaj bere: „a kdor je zanjo vedel, ta se ji je ogibal!“ Kje ste pa to slišali? Naš narod pravi, da se „kake reči ogiba n. p. pijanca še celo s senenim vozom, ne pa „kaki reči“.

Na strani 40 nahaja se germanizem „visoke šole“, katere po naših listih še vedno spodrivajo poštene slovanske „velike šole“. Stran 45 kaže nam že zopet pogojnik v sedanjem času namesto v preteklem. Glasilo se: „Ko bi Hedvika gozdarja v tem trenutku videla, gotovo bi preplašena proč zbežala.“ Glasilo bi se pa moral: „Ko bi bila... gotovo bi bila...“ kar vendar ni tako silno težavno. Na strani 45 spodaj je napaka izvirača iz malomarnosti pisateljeve. Ondi stoji osebni zaimsek prve osebe mesto onega tretje: „... „da jo Julij vzame za srečno ženó, kajti brez nje, reče naposled, nima svet zame veselja, srečen in miren brez nje ne more biti.“ Tu bi pač moral stati: „nima svet zanj veselja, ali pa: nima svet zame veselja, srečen in miren brez nje ne morem biti.“ Prvo pa je boljše memo poslednjega, ker je ves stavek 15 vrstá indirektni govor Julijev, ki bi se prav nenaravno završil z direktnim stavkom. Na 46 strani Hedvika misli: „da bi se mati grozili čez njo.“ To zopet ni slovenski, nemški pa tudi ne! Slovenec pravi, da se je komu zagrozil ali sploh grozil, ne pa čez koga. Če bi smeli temu verjeti, kar je na 48. strani, potem bi tudi že lahko okoli vogla streljali! Na omenjeni strani se bere, kako da Hedvika v vrtni utici sedi in žaluje. „Kaj se krog nje godí, ničesa ne čuti, celo bližajočih se korakov ne čuje. Še le ko zazré senco prihajajoče osebe na belem predpasniku, pogleda nehote nazaj.“ Čemu nazaj? Če je oseba prišla od zad, da se je morala Hedvika v resnici po njej ozreti, potem njena senca nikakor ni mogla Hedviki na predpasnik pasti, kajti med osebo in predpasnikom je bilo Hedvičino telo, ki pa ni bilo prozorno. Če je pa oseba prišla od spred, potem je pač senca padla na predpasnik, toda v tem slučaju se pa ni bilo treba Hedviki ozirati. Tako je! V pravem odstavku na 51 strani objame Julij „zalo podobo deklice“; zakaj pa ni deklice same objel,

saj je vendar poleg njega stala? 22 vrst bolj spodaj nahajamo že zopet „roki“ in „koleni“ v dualu, narod jih pa rabi povsod v pluralu: „roke in kolena“. Nekaj novega podal nam je g. M. Kramar na 54 strani, kjer nam pripoveduje, da je nekdo „sikal jezno z zobmi!“ Pri nas se je z zobmi do sedaj le grizlo, trgalo in — škripalo; sikalo se pa do sedaj ni še nikjer z zobmi. Na strani 57 hoče gospá „mir duševnemu boju storiti“. Tako zopet nikdo ne govori! Boju se pač konec stori, če hočete že na vsak način germanizem, mir se pa dobi še le po končanem boju in se v duši sam naseli.

Neslovenska je zveza: „stariševe predstave“ „elterliche Vorstellungen“, s tem je g. M. Kramar temeljito dokazal, da knjig na slovenski jezik še ne zná predstavljati. Na strani 59 nahaja se popolnoma napačen genitivus: „Hedvike pa pozabi“. Koliko pa naj je pozabi? Menda vso — ergo toživnik smekaj! Na strani 61 bi pa moral stati rodivnik v stavku: „dokler ne stori smrt konec bolečinam...“ ter bi se stavek moral glasiti: „dokler smrt ne stori konca bolečinam...“ O „tedaj-u“ na tej strani veljá, kar smo povedali včeraj o njem. Na strani 63 je zopet neslovenski sledeči stavek: „Zaradi dekliné, da je svojemu ljubemu nezvesta postala“, namesto tega „da“ mora na vsak način stati „ki“, „ki je nezvesta postala“, kajti, „da“ nima nikdar oziralnega pomena in ga tudi imeti ne more, ker ni zaimsek, temveč veznik. Neresničen je stavek in ne-logičen na strani 71: „a krepek udarec z nogo pritisne na Lorenca, da nekaj korakov v stran odleti.“ Udarec z nogo na Slovenskem pri človeku drugod ne poznamo, kakor ob tla. Ako jo človek od svojega sobrata z nogo dobi, pravi, da ga je sunil a ne udaril. Kedar pa konj koga brene, tedaj se pa že reče, da ga je vdaril, ker ga je nekako kar zviškoma počil. Prav tako napačen je tudi glagol „pritisne“ v tukajšnjem pomenu, kjer bi se vse bolje podal v tej konstrukciji glagol „vplivati“, a ste ga nekaj bolje spredaj rabili pri „rokah in nogah“, kako da so lepo vplivale na telo. Sicer pa ves stavek v tej sestavi ni slovenski: po naše bi se moral glasiti: „a krepek udarec odbije Lorenca na stran.“ „Zakleni“ na str. 74 v tretji osebi ednine ni pravilno, pač pa „zaklene“. Kaj pa je zopet to-le: „Vidi plapoléči ogenj, pa tudi močno trkanje v kleti zaprtih tovarišev.“ Pač je lahko Boga zahvalil, če je imel res take oči, da je z njimi celó trkanje videl!

Taka je „Hedvika, banditova nevesta“, po večjem pregledana. Koliko je taka pisava vredna, sodi naj vsak sam. Resnično, daleč smo, da se dandanes še taki zmazki zalagajo in med narod razširjajo. Prav bi bilo, ko bi gospodje pri leposlovnih listih hoteli nekoliko obračati svojo pozornost na to stran naše književnosti ter s kako pošteno pralico osat sproti pleti, dokler nam taisti ne šine hujše kvišku. B.

Domače novice.

(Ljudska veselica) v nedeljo pri Koslerji je bila prav prijetna, ter se je je tudi prav veliko ljudi vdeležilo. Občno strmenje vzbudila je precizna in vseskozi velikanska telovadba desetih gg. „Sokolov“. Vdeležili so se je gg.: Benčan, Fink, Kališnik, Lipovšek, Lindtner, Majer, Mataje, Medved, Milavec in Šeber. „Slavec“, Šišenski pevci in pevke in vojaška godba so se pa odlikovali po krasnem petji oziroma godbi. Veselica je trajala do poznega večera, in vse je bilo dobre volje, le balon „Mongolfier“ nam je — figo pokazal, češ da ga danes živ krst kvišku ne spravi. Obveljala mu je!

(Ravnateljstvo) v kranjski hranilnici prevzel je s 1. avgustom g. dr. Suppan.

(Razpisana) je služba carinskega oskrbnika pri c. k. glavnem carinskem uradu v Ljubljani; oziroma služba kontrolorja ravno tam do konec tega meseca.

(Blagodušnost.) Mestni ubožci, ki v mestni ubožni hiši na Karlovski cesti stanujejo, imeli so v nedeljo somenj (žeganje). Tukajšnji pivarnar gosp. Jurij Auer napravil jim je kosilo, obstoječe iz juhe, mesa, prikuhe in kruha. Za žejo poslal jim je pa piva. Bog povrni tisočkrat!

(70 goldinarjev) okradel je včeraj član na daleč razširjene družine dolgorokov nekemu kmetu v frančiškanski cerkvi. Okradenec na to hiti k ne-

kemu „gospodu“, ki je na glasu, da zna narediti, da tat vkradeno blago sam nazaj prinese, in ta ga je v resnici potolžil: „Le miren bodi; kakor rad jih je vzel, tako rad jih bo prinesel nazaj.“ Če jih bo?

(„Vrtec“) št. 8. t. l. obsega: 1. Janko (pesen). 2. Neman in Belana (narodna pripovedka po B. Raiću). 3. Marija pomagaj v Gradci. 4. Otroška ljubezen (kratka povest). 5. Marko gré na vojsko (otroška pesen, s sliko). 6. Pisma mlademu prijatelju. V teh pismih se opisuje slovensko slovstvo bolj na kratko, a vendar poglobljeno, kar je treba vedeti o slovstvu prostovoljeu in nestrokovnjaku v slovstvu. (V tej številki se opisuje Metelko in Metelkovi, Zalokar, Burgar in Potočnik.) 7. Sinajsko gorovje in gora Horeb v Arabiji (s sliko). 8. Prirodnoznanstveno polje. (Penica.) Zadnja stran je: Listje in cvetje. — Kakor se vidi, tudi ta številka nam podaja raznovrstnega gradiva in zanimiva ne le mladini, temuč tudi odraslim, ki se iz tega lista lahko učé, kako gré deci drobiti kruh učenih nauk.

(Cesarjev dar), 60 goldinarjev, prejela je Kočevska občina Svitli Potok za podporo.

(Letno sporočilo trirazredne ljudske šole v Mengši.) V mnogem oziru prav zanimive so v tem sporočilu „Zgodovinske črtice o Mengeški šoli,“ sestavljen katehet, č. g. Anton Koblar. V njih nahajamo poleg pregleda o razvoju te šole še marsikak zanimiv zgodovinski podatek. Na tej šoli poučeval je nadučitelj in voditelj g. Anton Javoršek poleg drugih predmetov tudi nemščino neobligatno. Poleg že imenovanih dveh gospodov poučevala sta na tej šoli, tudi učitelj g. Henrik Paternost in učiteljica gpđ. Emilija Gerkmann. Šolsko leto pričelo se je 16. sept. 1885, zvršilo pa 27. julija t. l. Bodoče šolsko leto prične se 17. septembra t. l. Za šolo ugodnih otrok bilo je 349, v šolo hodilo jih je pa 319. Zaradi bolehnosti bilo je šol. obiska oproščenih 14, drugam je hodilo v šolo 16 in med letom bilo je izpuščenih 5 otrok. Ponavljajno šolo obiskovalo je 32 dečkov in 30 deklic. Prav dobro učilo se je 9 dečkov in 33 deklic, dobro pa 14 dečkov in 20 deklic. Razni dobrotniki šole omogočili so izdajo II. letnega sporočila in konecletno obdaritev pridnih učencev z lepimi knjigami.

(Volilni shod) je sklical državni poslanec gosp. M. Vošnjak v dan 8. t. m. na 4. uro popoldne v Sevnico (gostilna gosp. F. Simončiča), da poroča o delovanju državnega zbora.

(Župnika je napadel) v Berniku na Štajarskem v sredo po zjutranji maši v oudašnji cerkvi neki tkalski pomočnik. G. župnik je ravno mašo opravil in se je od altara gredé v zakristijo podal, kar se vanj tkalski pomočnik zažene, po bodalo seže in župnika ž njim v desno pleče sune. Na veliko srečo so ljudje takoj pritisnili in so hudodelca prijeli. Rana ni huda. Napadu je menda iskati povod v maščevanju.

(Že zopet nemški učitelj), ki se po surovosti odlikuje; v Sevnici živi in se s tem zabava, da ondašnje ženske zasramuje in žali. Ime mu je Josef Ludwig. Dne 26. julija srečal je v ondašnjem drevo-redu dve gospi, na kateri je jel takoj pljuvati, vmes pa vpiti „pfui!“ Zakaj da je to storil, povedal bo pred kazensko sodnijo, premišljeval bode pa to svoje dejanje v zaporu. Kedaj se bode vendar že te nemške sodrge po Štajarskem nekoliko oliko prijela?

(Na sv. Dominika dan) bo leto in dan, odkar je v Aussee-ju na gornjem Štajarskem visoka gospa slovenskega pokolenja, Ana grofinja Meranska, vdova po ranjem nadvojvodu Ivanu, hči tamošnega c. kr. poštarja Plohla, Slovenca iz Slovenskih Goric, umrla. Dobrodejne družbe jako pogrešajo velike dobrotnice revnih. Naj v miru počiva!

Telegrami.

Trst, 2. avgusta. V poslednjih 24. urah zbolelo je 6 oseb za kolero, od teh so trije v Novem mestu, dva v Starem mestu, eden pa v Rojanu. Tudi na Corte d' Isola pokazala se je že kolera. Za kolero je od njega pričetka pa do današnjega dne zbolelo 127 oseb; ozdravilo jih je 27, umrlo 70, zdravi se jih pa še 30.

Bad-Gastein, 3. avgusta. Knez in kneginja Bismarkova došla sta semkaj ob 8. uri zvečer. Občinstvo ju je sprejelo s „hoch“ klici.

Pariz, 3. avgusta. Do večera je bilo iz-

voljenih 829 republikancev, 402 konservativca. Druzi volitev je vže 170 potrebnih. Republikanci so pridobili 69, zgubili pa 83 sedežev. „Figaro“ piše, da se Giers in Freycinet res mislita sniti.

Rim, 2. avgusta. Sv. oče se je za trdno odločil, zastopnika v Peking poslati. Kitaj je pa svojega Londonskega zastopnika tudi za Vatikan pooblastil. Francoski poslanec bo vsled tega prej ko ne odšel iz Vatikana.

Umrli so:

31. julija. Janez Rodič, delavčev sin, 3½ leta, Poljanska cesta št. 47, jetika. — Jožef Zajce, uradnega sluga sin, 4½ let, Hrenove ulice št. 11, škarlatica. — Karolina Šuller, davkarjeva vdova, 77 let, Kravja dolina št. 11, kap.

1. avgusta. Marija Böhm, uradnikova žena, 58 let, Pod Tranč št. 2, srčna hiba.

Vremensko sporočilo.

Ura	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
opazovanja						
7. u. zjut.	736-66	+13-3	sl. szap.	megla	0-00	
2. u. pop.	734-11	+25-0	sr. szap.	oblačno		
9. u. zveč.	733-97	+16-8	sl. szap.	jasno		

Zjutraj megla, sončen prijeten dan, hladno. Srednja temperatura 18-4° C., za 1-4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	86 „ 30 „
4% avstr. zlati renta, davka prosta	121 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „ — „
Kreditne akcije London	279 „ 90 „
Srebro	126 „ 10 „
Francoski napoleonid.	10 „ 01 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 90 „

Na prodaj je (1)

70 veder dobrega vina,

belega in črnega, lasten pridelek 1885, prav poštenega Dolenjca iz Trške gore pri Krškem. Več o tem se pové Janez Bob v Kostanjevici na Kranjskem.

Tuji.
1. avgusta.
Pri **Matiču:** Tribuč in Werninghaus, trgovca, z Dunaja. — Janez Koprivnik, č. k. učitelj s soprogom, iz Maribora. — Jožef Kodella, inženir, z družino, iz Maribora. — Alojz pl. Koschin, iz Idrije. — Viktorija Benpirat, zasebnica, z družino, iz Trsta. — Brebul, trgovec, iz Reke. — Anton Kojer, trgovec, iz Reke. — Karl Wokanu, č. k. poročnik, iz Reke. — **Tavčarji:** Josip Vodnšek, učitelj gošbe, s hčerjo, iz Ptuj. — Bart. Vidic, posestnik, iz Gorenjskega. — Anton Pelko, zasebnik, s soprogo, iz Kopra. — Barbara Bischoff, z družino, iz Trsta. — Vinc. Harvolik, zdravnik, iz Trsta. — Paul Gestir, stavbinski risar, iz Pulje. — **Pri Bavarskem dvoru:** Franzan, inženir, z Dunaja. — Jakob Kocenzig, iz Gradca. — Franc Detela, posestnik, iz Morav. — **Pri Južnem kolodvoru:** Henrik Spernbauch, inženir, iz Gradca. — Albin Buchler, trgovec, iz Trsta. — **Pri Avstrijskem caru:** Baron Apfaltrern, zasebnik, z bratom, z Dunaja. — C. Broz, zasebnik, iz Klanca. — J. Levi, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Josip Pagueul, iz Reke.

Tuji.
1. avgusta.
Pri **Matiču:** Tribuč in Werninghaus, trgovca, z Dunaja. — Janez Koprivnik, č. k. učitelj s soprogom, iz Maribora. — Jožef Kodella, inženir, z družino, iz Maribora. — Alojz pl. Koschin, iz Idrije. — Viktorija Benpirat, zasebnica, z družino, iz Trsta. — Brebul, trgovec, iz Reke. — Anton Kojer, trgovec, iz Reke. — Karl Wokanu, č. k. poročnik, iz Reke. — **Tavčarji:** Josip Vodnšek, učitelj gošbe, s hčerjo, iz Ptuj. — Bart. Vidic, posestnik, iz Gorenjskega. — Anton Pelko, zasebnik, s soprogo, iz Kopra. — Barbara Bischoff, z družino, iz Trsta. — Vinc. Harvolik, zdravnik, iz Trsta. — Paul Gestir, stavbinski risar, iz Pulje. — **Pri Bavarskem dvoru:** Franzan, inženir, z Dunaja. — Jakob Kocenzig, iz Gradca. — Franc Detela, posestnik, iz Morav. — **Pri Južnem kolodvoru:** Henrik Spernbauch, inženir, iz Gradca. — Albin Buchler, trgovec, iz Trsta. — **Pri Avstrijskem caru:** Baron Apfaltrern, zasebnik, z bratom, z Dunaja. — C. Broz, zasebnik, iz Klanca. — J. Levi, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Josip Pagueul, iz Reke.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani je dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovem in mašnikom
spisal

Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

- I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika) stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.
II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) veljá 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.
III. del (sv. zakramenti) veljá 1 gl. 5 kr., po pošti 1 gl. 15 kr.
IV. del (zakramentali, duhovno vladanje, pisarniška opravila) stane 60 kr., po pošti 65 kr.
Cena celi knjigi 3 gld. 80 kr.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseli knjigotržnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Prevedel
H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8°. Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamična zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj kvaleten franciškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg
knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Brevir v najnovejši izdaji.

BREVIARIUM ROMANUM.

Editio typica S. Rituum Congregationis.

4 zvezki mala 8°.

Regensburg 1886.

Velja gld. 14-88.

Oblika vezane knjige je 18 x 12 cm.

1. Vezan v ovčino z rudečo obrezo	gld. 23-56
2. „ „ z zlato obrezo	24-80
3. „ v pravi šagrin z rudečo obrezo	27-28
4. „ „ z zlato obrezo	28-52
5. „ „ ter pozlačenimi robovi in platnicami	31—
6. Vezan v rusko juhtovino z zlato obrezo	37-20

Prav ta izdaja, s katero se gledé izvirnosti nobena druga ne more meriti, smatrati sme se za izvor vsim bodočim brevirjem, ter naj se po njej rešujejo vsakojaki dvomi gledé berila tega ali onega.

O vsebini tega brevirja izjavila se je kongregacija sv. obredov v posebnem dekretu s sledečimi besedami:

„Decretum approbationis“.

Praesens Breviarii Romani editio ad normam Rubricarum accuratissime redacta, uti typica habenda est, etque futurae editiones conformari debent. Ex Secretaria Sacrorum Rituum Congregationis hac die 12. septembris 1885.

L. S.

To je pač zadosti poročstva, da je ta novi in prekrasni brevir v vsakem oziru in v resnici vzorna izdaja. Pa tudi redakcija si je pri urejevanji vse prizadela, da je priredila knjigo kolikor moč zložno in priročno tistemu, ki moli na njo. Citatov je tako malo, da skoraj vredno ni o njih govoriti. Druga, jako znamenita prijetna lastnost knjige so ji pridani nevezani listi, ki obsegajo: „Responsoria I., II., et III., nocturni, Commemorations, in Suffragia Sanctorum, Antiphonae et Versiculi, Psalmi ad Laudes, Magnificat, Benedictus, Venite exultemus, Benedictus, Venite exultemus in Te Deum.“ Razume se, da se je ozir jemal tudi na najnovejše praznike, Officia votiva in extenso itd. itd.

Naročila na to izdajo brevirja, ki so jo mnogi že zdavnaj pričakovali, kakor na druge liturgične knjige, Missale, Horae sprejema

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.